

12 דצמבר 2023

כ"ט בכסלו התשפ"ד

פרוטוקול הוועדה למאבק בנגע הסמים המסוכנים, ועדה מס' - 02/2023

נושא הוועדה: "סמים בחזית"

להלן פרוטוקול הוועדה סטטוטורית למאבק בנגע הסמים המסוכנים. הוועדה התקיימה במתכונת מעט שונה ב- 12.12.23 יום ג', כ"ט בכסלו התשפ"ד ברחוב ניסן 11 אשדוד, כחלק מיום עיון לציון חודש המאבק בסמים החל בחודש דצמבר.

להלן רשימת המשתתפים:

- ד"ר אפרת אוחיון - חברת ועד מנהל מהות ומ"מ יו"ר הוועדה למיגור נגע הסמים המסוכנים
- גב' סימונה מורלי - מנכ"לית מהות הרשות לחוסן וביטחון קהילתי - מזכירת הוועדה
- מר אפרים וובר – חבר מועצה
- גב' ליאורה מהרט – מנהלת תוכנית 360
- גב' מרטין עובדיה – מנהלת אגף חטיבה צעירה
- מר זכר טורנקוב – נציג מתחנת אשדוד
- מר חן ורדי – נציג מתחנת אשדוד
- מר אשר לוי – מפעיל נקודת שיטור
- מר שאולי דהן – מנהל היחידה לנוער וצעירים
- גב' מיטל יפת – מנהלת המרכז להורות
- גב' חני אבן חיים – רכזת קורסים והשתלמויות
- גב' בריגיט דוקהן – ראש תחום חינוך מניעה והסברה בחינוך הפורמאלי
- מר שחר כחלון – רכז מניעה
- גב' אפרת אברמוביץ – מנהלת מניעה בחינוך הבלתי פורמאלי
- מר שרון שושנה – מדריך משאלה
- מר נתן גרינברג – ראש תחום עולים
- מר חי מורסיאנו – מיישם ומטמיע מערכות מידע
- גב' אופיר אסטלין - סגן מנהלת מרכז מאור
- גב' איפרגן יעל – רכזת השמה
- מר יוסי זוזוט – מדריך מוגנות
- מר יוסי בוקובזה – רכז שירות אזרחי מגזר חרדי
- מר מוטי כהן – רכז מגזר חרדי

נעדרו

- מר מני אזולאי – חבר מועצת העיר, יו"ר מהות ויו"ר הוועדה – **נבצר ממנו להגיע**
- מר מאיר אברגיל – חבר מועצה
- גב' קוני טובול – חברת מועצה
- מר רנה ארפי – נציג ציבור
- גב' אלה בוארקוב - מחליפה של אסיה חנקין
- מר רפי אוליאל – חבר נציג ציבור
- מר יצחק וקנין – חבר פקידות עירייה
- מר רמי לב - חבר וועדה
- גב' שרית ביסמוט – חבר פקידות עירייה
- גב' יעל כהן – מנהלת אגף רווחה

זומנו אך לא מחויבים:

- גב' מזל שאלתיאל – מנהלת ת. נוער
- גב' חני כהן – מדריכת שפ"י מחוז דרום חמ"ד
- גב' ירדנה להב – מדריכת שפ"י מחוזי דרום
- גב' מירב אברהם – מנהלת נוער וצעירים מחלקת רווחה
- גב' יהודית ביטון – מנהלת אגף חטיבה בוגרת
- גב' חנה מור – סממ"ז מחוז דרום הרשות הלאומית
- גב' מילנה בן שמחון – מנהלת מרכז לסמים
- גב' סבטלנה לבינזון – מנהלת מחלקת התמכרויות עיריית אשדוד

מר שחר כחלון – רכז מניעה כללי

את פתיחת יום העיון פתח שחר כחלון, מנחה יום העיון ורכז תחום חינוך מניעה והסברה בשיר "ילדי החיים" של אריק איינשטיין- "אנחנו כולנו מרגישים כי עכשיו אנו ילדי החיים". עוד הוסיף כי חג החנוכה מסמל ניצחון על חושך, ובזמן שאנשים עדיין בחושך, אנחנו מקווים שנוכל להביאם אל האור.

גב' סימונה מורלי – מנכ"לית מהות ומזכירת הועדה

סימונה בירכה את הנוכחים ואת גב' מרטין עובדיה – מנהלת אגף חטיבה צעירה – עיריית אשדוד ואת נציגי תחנת משטרת אשדוד. לדברי סימונה חודש דצמבר מסמל כחודש המודעות הלאומי להתמודדות עם תופעת הסמים והאלכוהול בכל רחבי הארץ. המטרה העיקרית היא להעלות את המודעות ולקדם שיח קהילתי על השימושים השונים בחומרים אלו. במהלך החודש, מתקיימות פעילויות מיוחדות לקהלים שונים, כולל נוער, הורים, אנשי מקצוע ועוד. עוד הוסיפה כי מהות הרשות העירונית לביטחון וחוסן קהילתי פועלת רבות באמצעות מענים מקיפים ומניעתיים, תוך מתן מענה בכלל ימות השנה לכלל בני המשפחה במעגלי פרט, משפחה וקהילה. אלו בכללותם מונעים את היווצרות התופעה תוך מתן טיפול ושיקום במידת הצורך. סימונה הוסיפה כי מטרתו של יום זה הוא לשים זרקור על נושא השימוש בסמים ובחומרים ממכרים בזמן מלחמה. וישנם מספר זירות אותן אנו מבקשים להעלות לסדר היום הציבורי.

סימונה הציגה בפנינו כי במהלך תקופת המלחמה תקופה שבה אנו חווים טראומה לאומית ואבל כבד, רבים מתקשים לחיות בצורה רגילה והתחושות הקשות של כאב, כובד, אי שקט ומתח מלוות אותנו. הקושי והיכולת להתמודד עם קושי ושמירה על יכולות רגשיות ומנטליות, רבים מבני הנוער פונים לחומרים פסיכואקטיביים כדי להקל על הנפש והגוף, אך השימוש בהם פוגע בבריאותם. בהקשר זה, אנו מאמינים ששיח משמעותי מהיר ובזמן מידי תוך העברת מסרים חד משמעיים ישפיעו על הבני נוער.

גב' בריגיט דוקהן - ראש תחום חינוך מניעה והסברה בחינוך הפורמאלי

בריגיט ציינה כי בחרנו השנה לפתוח יום עיון ולשלב שני נושאים: סמים במלחמה והשפעתם על חיי הצעירים. עוד הוסיפה כי בהמשך ד"ר רוני ברקוביץ' ידבר על השימוש בתרופות והתמכרויות במציאות של חרדה ומלחמה ולאחר מכן נמשיך עם סדנת מדיטציה של חברתנו הגברת חפצי טולדנו. לסיכום אמרה כי מעגלי הטיפול לאחר האירועים ב-7 באוקטובר רחב מאוד ומאפשר השפעה עליהם ועל משפחותיהם.

ד"ר רוני ברקוביץ – מנהל אכיפה ופיקוח במשרד הבריאות, יו"ר הוועדה הממלכתית למניעת סימום

ד"ר רוני הציג בפנינו מצגת מסכמת בה הציג את הסמים הפופולריים ביותר בתקופתנו ופתח בסם "הקפטגון" שמכונה "קוקאין לעניים". זהו הסם שבו השתמשו מחבלי חמאס במתקפת הפתע ב-7 לאוקטובר. הסם מיוצר בלבנון ובסוריה, משתמשי הסם לרוב הינם ארגוני טרור (דאעש, חיזבאללה ואחרים). הסם קפטגון הוא חומר ממריץ סינטטי ממשפחת האמפטמינים, חומר שמגביר ערנות, משפר את יכולת הריכוז ועלול לגרום לתחושת ביטחון עצמי מופרזת. הסם הינו סם ממכר מאוד שהגמילה ממנו קשה וכרוכה בעייפות, בדיכאון ובתאבון מוגבר.

בנוסף ד"ר רוני הציג בפנינו את "גז צחוק – קצפות" אשר נחשב לחומר המסוכן והפופולרי ביותר היום בשוק, משך זמן ההשפעה הפסיכואקטיבית שלו הוא מאוד קצר, כולל התנדפות והתפוגגות מהירה (פחות מדקה). המוצר זמין בכל חנות ובסופרים, עוד הוסיף כי קנייה והזמנה של כמויות גדולות אינן נחשבות לעבירות (מתאים לרכישות סיטונאיות לשפים). רוב המשתמשים בגז צחוק – הינם בני נוער כיוון שהחומר הינו זול, ההשפעה הינה מהירה, גורם לריגוש וכיו. החומר הקיים בגז צחוק מאושר לשימוש ע"י שירות המזון ובנוסף החומר מאושר גם כתכשיר רפואי אצל רופא שיניים ולכן מאוד קשה למנוע את מכירתו לקהל הצעיר.

רוני הציג בפנינו תופעה מוכרת שהיא מכירת "תרופות מזויפות" תרופות משככי כאבים שגורמים לתחושת "היי" אצל המשתמש ופוגעים בבריאותו. כחלק ממכירת תרופות מזויפות נמכרות כעת בשוק "מדבקות פנטיל" מדבקות שמטרתם הפסקת עישון, המודבקות על העור ומוחלפות כל 72 שעות. מכירת התרופות מתבצעת תחת רשתות חברתיות, טלגרם, בלדרים, מרשמים מזוייפים, רופאים מאוימים ועוד. השימוש לרעה הוא חימום המדבקה ושאיפת האדים. החומר נחשב פי 100 חזק ממורפיום וגורם להתמכרות פיזית כפי שמתמכרים להרואין וקוקאין. התחושה בשימוש לרעה במדבקות עלולה לגרום לתחושת ישנוניות עמוקה, קשיי נשימה, תרדמת ומוות.

עוד הוסיף כי מוצר נוסף שמשתמשים בו לרעה תרופה הנקראת "סובוטקס" שהיא תרופה ייחודית לטיפול באנשים הסובלים מהתמכרות לסם מסוג הרואין (אופיאטים). התרופה הינה תחליף לסם אותם אנשים אשר אין ביכולתם את הכוחות להגמל באופן מוחלט מהסם יכולים לקחת סובוטקס באופן קבוע. סובוטקס מגיע לשוק השחור לאחר שנרכש באופן חוקי וע"י מרשם בבית המרקחת.

בהמשך רוני הציג בפנינו את "סמי פיצוציות – נייס גיא" שמורכבים מנגזרות קנאביס, חומרים אלה לרוב חזקים בהשפעתם וממכרים פי כמה מהקנאביס המוכר. חומרים אלו משווקים בצורה של עשבים לקטורת ונרגילה, בדרך כלל עשבים כגון סלביה ודמיאנה (המשמשים לחליטת תה, ניתן לעשן אותם כמו טבק ומרוממת את רוחות של המעשן). שגם להם השפעות לוואי, העשבים האלה מרוססים בקנבינואידים סינטטיים וחומרים כימיים מסוכנים נוספים כגון אתר ואצטון. תופעות הלוואי בשימוש בייס גיא הוא התקפים פסיכוטיים, פרנויה, התקפי זעם, חומר מנוחה, אלימות. סמי הפיצוציות עלולים להוות טריגר לפרוץ מחלת נפש ומביאים לעיתים נזקים בלתי הפיכים. חומרים אלו ממכרים מאוד והניסיון להגמל מהם לא פשוטים, ביניהם: חרדה מוגברת, דיכאון, סיוטים הזיות ועוד. רוני הציג בפנינו כתבה שבה ריססו רעל עכברים על "הנייס גיא" מה שגרם ל-15 אנשים להתאשפז, חלק מהחומרים הנמצאים בייס גיא אינו ידוע ולכן ישנו קושי בטיפול המאושפזים.

וסם נוסף שהוצג בפנינו הינו "סם האונס", זהו שם כללי למגוון חומרים שניתן להשתמש בהם על מנת להביא את הקורבן למצב של חוסר הכרה/ערפול, דבר אשר עשוי להקל על ביצוע עבירה, לרבות ניצול מיני. סוגים שונים של סמי האונס: אלוהול, בנזודיאזפינים, זולפידם, קטמין, GBL/GHB. הסם הפופלרי ביותר הינו GBL/GHB שהוא נוזל שקוף, דליק, ריח קל שלא מורגש שמוסיפים למשקה. תחילת ההשפעה 10-15 דקות ומשך ההשפעה 1.5 – 4 שעות. לצורך זיהוי בשימוש ב GBL/GHB נדרשת בדיקה מיוחדת שמתבצעת בבית חולים ייעודי. הבדיקה דרך שורש השיער. איסוף דגימה משורש השיערה וניתן לגלות עד חצי שנה אחורה.

לסיום הוצג סם "הקטמין", תרופה להרדמה ונגד כאבים בשימוש וטרינרי, ההשפעה היא חוסר תחושה של הגוף, איבוד הרגשת זמן והימצאות, סחרחורות, טשטוש ראייה, חוויה חוץ גופנית, ישנוניות. משך ההשפעה עד 6 שעות ועם תופעות מתמשכות עד 24 שעות.

סיכום והחלטות:

מ"מ יו"ר הוועדה ד"ר אפרת אוחיון בירכה על היוזמה של מהות בקיום יום העיון ושילובו בוועדה הסטטוטורית, כמו כן ציינה לחיוב שיתופי פעולה עם כלל הגופים והאירגונים בעיר בנושא חשוב זה.

חברת ועד מנהל מהות הגב' אפרת אוחיון ומ"מ מקום יו"ר הוועדה וגב' סימונה מורלי, מנכ"לית מהות ומזכירת הוועדה, סיכמו ולהלן ההחלטות:

1. המשך מתן כלים ומענים בתחום הסמים בכלל וסם האונס בפרט לקהלי היעד (הורים, נוער). מתן פעילות מוגברת בתחום המניעה לבני הנוער בחינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי בתאום עם שפ"י משרד החינוך ותחום נוער.
2. יש לפעול בדצמבר 2023, במהלך חודש זה בפרסום קמפיין עירוני להעלאת המודעות לסכנות בשימוש בסמים ובאלכוהול.
3. המשך קיום ימי עיון, "עמיתים" בחינוך הפורמאלי, עיבוי הפעילות המקצועית בתחום ושיזירתם בתוכנית העבודה של מהות, של שפ"י, משרד החינוך ושאר השותפים בנושא סמים וחומרים פסיכואקטיבים.
4. יש לקיים ועדות סטטוטוריות נוספות עוד החודש: "סמים בצל המלחמה"/"מתבגרים במציאות הנוכחית השלכות והשפעות".

בברכת איחולים לימים שקטים יותר,

הגב' סימונה מורלי

מזכירת הוועדה

מנכ"לית מהות- הרשות העירונית לביטחון וחוסן קהילתי

ד"ר אפרת אוחיון

חברת ועד מנהל מהות ומ"מ יו"ר הוועדה